

HOMILIE MGR. JOHAN BONNY, BISSCHOP VAN ANTWERPEN HOOGFEEST VAN ALLERHEILIGEN

**Onze-Lieve-Vrouwekathedraal Antwerpen
Hoogmis, zondag 1 november 2015, 10.30 u**

Apok. 7, 2-4.9-14

1 Job. 3, 1-3

Mt. 5, 1-12a

Broeders en zusters,

Allerheiligen is een feestelijke dag in de Kerk. Met vreugde vieren we al Gods heiligen: allen die zijn thuisgekomen in de eeuwigheid van Gods liefde. Enkelen van hen kennen we bij name, omdat de Kerk hen in de loop der eeuwen heilig heeft verklaard. De meesten van hen echter kennen we niet. Het zijn de ontelbaar vele ongekende heiligen uit alle tijden en uit alle hoeken van de wereld. Hun namen zijn alleen door God gekend. Met al deze heiligen weten we ons vandaag nauw verbonden. Samen behoren we immers tot de ene 'gemeenschap van de heiligen', een gemeenschap die alle grenzen van tijd en ruimte overstijgt. Daarom ook mogen wij de heiligen aanspreken en op hun voorspraak een beroep doen. Wij zijn en blijven met elkaar verbonden als leden van het ene lichaam van Christus. Zij behoren bij ons en wij bij hen.

In oktober nam ik deel aan de bisschoppensynode in Rome over het huwelijk en het gezin. Midden de synode, op zondag 11 oktober, ging paus Franciscus voor in de heiligverklaring van vier nieuwe heiligen, onder wie de ouders van de heilige Theresia van Lisieux. Louis en Zélie Martin huwden in 1858. Ze gaven het leven aan negen kinderen. Vier van hen stierven als kind. De vijf andere kinderen, vijf meisjes, werden allen religieuze. Zélie Martin stierf in 1877, Louis Martin stierf als weduwnaar in 1894. Louis en Zélie Martin zijn het eerste echtpaar dat de Kerk als echtpaar heilig verklaart. Er werden al vaker leken heilig verklaard die gehuwd waren, maar zonder dat ook hun echtgenoot of echtgenote heilig werd verklaard. Deze heiligverklaring gaat niet enkel over de ene of de andere echtgenoot, maar over hen beiden en over hoe zij samen hun huwelijk beleefden, in het licht van het Evangelie.

In de bisschoppensynode klonk heel sterk de vraag om te luisteren naar het unieke levensverhaal van mensen. De persoonlijke weg die echtparen en gezinnen afleggen kan immers heel verschillend zijn. Hoe en wanneer zij voor elkaar kiezen, hoe ze toegroeien naar een stabiele relatie en een huwelijk, hoe ze een gezin uitbouwen, hoe ze ervaringen

meemaken van slagen en van falen: het zijn heel persoonlijke verhalen. Terecht vroegen vele bisschoppen om een grotere aandacht en eerbied voor de levensverhalen van echtparen en gezinnen, voor hun ritme en inzicht, en voor hun gewetensbeslissingen. Daarbij klonk nog een andere vraag: om aandacht te hebben voor de positieve en constructieve aanknopingspunten in de levensverhalen van echtparen en gezinnen, aanknopingspunten voor de verkondiging van het Evangelie en voor de opbouw van de kerkgemeenschap. Beter dan te wijzen op wat er nog niet is of wat fout liep, kan de Kerk wijzen op het waardevolle dat in vele levensverhalen schuilt, waardevol ook en vooral in het oog van God. In dat verband gebruikte de Synode enkele mooie uitdrukkingen. Ik wil er drie kort vermelden.

Een eerste uitdrukking is die van de ‘goddelijke pedagogie’. God is als een pedagoog, een opvoeder, die met de kerkgemeenschap en met mensen op weg gaat. Hij heeft daarbij oog zowel voor het welzijn van heel de groep als voor het welzijn van iedere leerling afzonderlijk. Hij dwingt of forceert niet, maar ziet onze talenten en mogelijkheden. Hij kent onze groeikansen en spreekt ons daarop aan. Hij heeft tijd en geduld, want een leerproces is nooit af. En vooral: Hij blijft trouw aan het werk dat Hij met ons is begonnen. Hij blijft met ons meegaan, al moet Hij na een onderbreking soms van ver herbeginnen, zoals een leerkracht na de zomervakantie. Voor elk echtpaar en voor ieder gezin is God als een goede ‘pedagoog’.

Een tweede uitdrukking die de Synode gebruikte is die van de ‘zaadjes van het Woord’. God is als de zaaier uit het Evangelie. Hij zaait de zaadjes van het Evangelie heel breed uit. Hij is niet krenterig of kieskeurig. Hij zaait ook daar waar het zaad niet meteen zal wortel schieten en vrucht dragen. Waar in ons leven liggen de zaadjes van het Evangelie? Ze liggen in alle menselijke levenservaringen verborgen, als een kiem van licht, van hoop, van bekering of van nieuw leven. Voor echtparen of gezinnen is hun relatie met God en met de Kerk niet een zaak van alles of niets, van zwart of wit. In elke relatie, in elk gezin liggen zaadjes of kiemen van Gods Woord te wachten op adem en lucht, op zon en warmte, op ondersteuning en bemoediging. Zoals zaadjes in de tuin na de winter liggen te wachten op de lente. Gods eerste stap naar ons toe zit niet in de vruchten, maar in de zaadjes. Die zaadjes helpen aanwijzen, benoemen en ondersteunen: dat verwachten echtparen of gezinnen vandaag van de Kerk.

De derde uitdrukking die ik wil naar voren halen is die van de barmhartigheid. Geen woord komt in de slottekst van de Synode zoveel keren voor, als het woord barmhartigheid. Dat hebben we helemaal te danken aan paus Franciscus. Sinds hij werd gekozen, loopt het woord barmhartigheid als een rode draad door zijn toespraken en door zijn optreden. God heeft zich leren kennen als een barmhartige God. Zijn trouw is onverbreekbaar. Nooit trekt Hij zijn belofte terug. Hij is op zoek naar wie gekwetst of gebroken door het leven gaan. Niemand kan daarom het Evangelie verkondigen met

onbarmhartigheid. Terecht pleit paus Franciscus voor meer barmhartigheid in de houding van de Kerk tegenover echtparen en gezinnen en wat zij meemaken in hun dagelijkse leven.

Vandaag is het Allerheiligen. We vieren onze heiligen: gelovigen die de weg van Jezus zijn gegaan in heel verschillende roepingen en levensstaten. Wat zouden zij tot ons zeggen indien ze het woord konden nemen? Misschien wel dit: wees niet bang of verschuil je niet voor God, zijn barmhartigheid is veel groter dan je denkt; ga op zoek naar de zaadjes van het Evangelie die verborgen liggen in jouw leven, in jouw relatie of in jouw gezin, en geef die zaadjes eens wat extra aandacht en groeikans; en: als je vooruit wil komen als mens en als christen, heb dan maar vertrouwen in de uitzonderlijke trainer of 'goddelijke opvoeder' die Jezus is. De heiligen zijn ons daarin voorgegaan, wij mogen volgen.

Amen.

+ Johan Bonny
Bisschop van Antwerpen